

Загриженост или револуција? Како студентите го користат ChatGPT во академскиот свет

Во ерата на дигиталната трансформација, вештачката интелигенција (ВИ) стана неизбежен дел од секојдневието, особено во академскиот свет. Студентите денес се потпираат на алатки како ChatGPT за брзо добивање информации, решавање на задачи и подобрување на своите академски резултати. Но, дали оваа технологија носи само предности или крие во себе и одредени ризици? Нашето истражување се фокусираше токму на ова прашање: “Како студентите го користат ChatGPT и какви се нивните искуства и загрижености?”

Што истражувавме?

Целта на нашето истражување беше да разбереме како студентите од Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство (ФИНКИ) го користат ChatGPT во своето учење, колку се задоволни од точноста на информациите и какви се нивните главни стравови и предизвици поврзани со оваа алатка. Спроведовме анкети и дискусии за да ги собереме нивните ставови и да ги провериме нашите хипотези за влијанието на ChatGPT.

➤ Заклучоци и наоди:

1. Употреба и навики

Студентите често користат ChatGPT за академски потреби, но и за лична едукација и професионални проекти. Нашите резултати покажаа дека студентите со поголемо познавање на ВИ се повеќе склони кон користење на алатката, бидејќи се запознаени со нејзините можности и ограничувања.

2. Дали студентите се „опседнати“ со ChatGPT?

Иако ChatGPT е корисен и често употребуван, податоците покажуваат дека студентите не се „опседнати“, туку внимателно го користат како алатка која помага, но не го заменува нивното критичко размислување. Сепак, постои загриженост дека прекумерната употреба може да доведе до намалување на способноста за самостојно размислување и креативност.

3. Точност на информациите и доверба во алатката

Еден од клучните аспекти на истражувањето беше оценувањето на точноста на информациите добиени преку ChatGPT. Студентите генерално се задоволни од точноста на одговорите, но забележаа дека понекогаш добиваат нецелосни или застарени информации. Ова ги прави свесни за потребата од верификација на информациите, наместо слепо потпирање на алатката.

4. Етички прашања и загриженост за иднината

Резултатите покажаа дека жените студентки покажуваат поголема загриженост за етичките аспекти на ChatGPT, особено во однос на точноста, плагијатството и можните злоупотреби на технологијата. Од друга страна, студентите со поголемо познавање на ВИ се помалку

загрижени за загубата на работни места поради автоматизацијата, бидејќи гледаат на технологијата како средство за подобрување, а не замена.

Лично искуство и препораки

Како истражувачи, и самите бевме изненадени од некои наоди. Влеговме во проектот со претпоставка дека студентите можеби се премногу зависни од ChatGPT, но откривме дека повеќето од нив имаат балансиран пристап кон користењето на оваа алатка. Препорачуваме студентите да продолжат да ја користат ChatGPT како поддршка, но да не ја заменуваат критичката анализа и оригиналното размислување.

➤ Како понатаму?

За да се подобри употребата на ChatGPT и слични алатки, потребно е:

- **Едукација за правилна употреба:** Образовните институции треба да воведат програми за запознавање на студентите со етичките аспекти и ограничувањата на вештачката интелигенција.
- **Промовирање на критичкото размислување:** Студентите треба да се охрабрат да ги проверуваат и верификуваат добиените информации, наместо целосно да се потпираат на AI алатките.
- **Вклучување на студентите во дискусии за ВИ:** Отворени дебати и работилници може да помогнат да се продлабочи свесноста за предностите и предизвиците на вештачката интелигенција.

На крајот, ChatGPT не е замена за човечките способности, туку алатка која може да помогне во процесот на учење и истражување. Преку правилна употреба и постојано учење, студентите можат да ги искористат предностите на оваа технологија без да ги загубат своите критички и креативни способности.

Изработено од: Ѓурѓина Митревска и Анастасија Филиповска-студентки на ФИНКИ